

הדרשה האחרונה

אוצר החכמה

בשנתו האחרונה. ורבי יעקב יוסף כבר חולה אנוש.

הרופאים לא הרשו שילך לביהכ"ס. אך כשהגיע "שבת שובה" החליט שילך על כסא גללים.

הגיע, שבור וכואב. ופתח פיו:

איתא ברמב"ם הל' תשובה, ונעצר. עברו דקות ארוכות שנראו כנצח.

אוצר החכמה

פתח ואמר: מורי ורבותי!

את הדרשה שהכנתי לומר שכחתי, אך דבר אחד אני רוצה לומר. איי במשנה, משמת רבי בטלה ענוה. אמר ר' יוסף. לא תיתני ענוה - דאיכא אנא.

וצ"ב מה הכוונה בדבריו? וכי זו דרך ענוה.

אך ר' יוסף היי ראש הגולה, סיני - כל התלמוד נכתב על פיו, ונהיי זקן ששכח תלמודו, עיוור, תלמידיו אביי ורבא הזכירו לו את לימודו.

אמר. כל זמן שאני חי - איני חושב ששייך מושג של גאווה.

מי שירצה להתגאות, יסתכל עלי, ויראה אם יש לאדם מה להתגאות, מה הייתי ומה נהיי ממני, האם שייך לאדם בשר ודם להתגאות?...?

לא צריך לכתוב במשנה "בטלה ענוה". זה מיותר!

רבותי! סיים ר' יעקב יוסף בקול מרוסק.

את הדרשה שהכנתי בהל' תשובה שכחתי! אך כלום אתם צריכים לשמוע התעוררות על תשובה, הרי כשרואים אותי יודעים - ורואים מה זה אדם!!...

אם יש לעשות תשובה, זה על מה שהגעתי כתוצאה מהמעשים שלכם והמלחמות שלכם...^(עז)

^(עז) ראה בספר "תנועת המוסר" להרב דב כץ (כרך שני ע' 310) את הנוסח העממי הרגיל לסיפור הדרשה בשבת תשובה, וכיו"ב בעוד הרבה ספרים, את הגירסא הנ"ל שמעתי מהרב צבי ביאליסטוצקי שליטי"א ות"ח לו.